Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător Russu Natalia
Dosarul nr. 2a-2028/24
2-22128124-02-2a-20052024

D E C I Z I E

03 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componență:
Președintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Cașcaval Andrei
Cojocaru Olga
Grefierul Șpac Iulius

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Țaran Ion, reprezentat de avocatul Crivenco Roman,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Țaran Dumitru împotriva lui Țaran Igor, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 06 martie 2024, prin care cerere de chemare în judecată a fost admisă,

a c o n s t a t a t:

La 30 august 2022, Țaran Dumitru a depus o cerere de chemare în judecată către Țaran Igor cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 5-10 Vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul Țaran Dumitru a relatat următoarele:

Țaran Igor şi Țaran Dumitru au fost parteneri de afaceri şi asociați ai SRL "CATOL LUX", cu sediul în şos. Munceşti, nr. 75, mun. Chişinău.

Din cauza neînțelegerilor în administrarea afacerii, Țaran Dumitru a decis să se retragă din afacerea comună cu Țaran Igor.

Conform proiectului din 20 septembrie 2018 de dezmembrare a societății prin separare, s-a hotărât dezmembrarea prin separare a SRL "CATOL LUX", al cărei capital social declarat şi înregistrat la organul înregistrării de stat constituia 1 433 561 lei, divizat între asociații Țaran Igor, cota 1 075 171 lei, ce constituia 75% și Țaran Igor, cota 358 390 lei, ce constituia 25%.

În rezultat, conform cu bilanțului de repartiție, s-a separat o parte din patrimoniul SRL "CATOL LUX" (drepturi și obligații) către persoana juridică nou-creată SRL "AMID AUTO", cu sediul în str. *****, nr. 42, ap. 20, mun. Chişinău.

O parte din activele separate SRL "CATOL LUX" le-a transmis benevol, iar o altă parte au fost şi încă sunt obiect de litigiu în instanțele de judecată.

Fiindcă SRL "CATOL LUX" a fost administrată mai mulți ani de către Țaran Dumitru şi Țaran Igor în baza relațiilor de încredere reciprocă (reclamantul şi pârâtul fiind rude) nu toate investițiile făcute de ambii asociați au îmbrăcat o formă oficială (scrisă).

Astfel, reclamantul şi pârâtul în urma negocierilor au convenit că urmează a fi împărțite corespunzător şi avantajele patrimoniale ale ambelor părți care au contribuit într-un fel sau altul la dezvoltarea afacerii SRL "CATOL LUX", inclusiv împrumuturile şi creditele.

Mai exact, conform contractului de credit nr. 845-1500 încheiat la 29 iunie 2016 între BC "ENERGBANK" SA şi SRL "CATOL LUX", ultima a primit în credit 50 000 euro şi 150 000 dolari SUA, pe termen de 5 ani, până la 29 iunie 2021.

Pentru garantarea executării contractului de credit, Ţaran Dumitru, asociat cu o cotă-parte de 25 % la acel moment, s-a obligat ca fidejusor. În aceeași zi, BC "ENERGBANK" SA și Ţaran Dumitru au încheiat un contract de fidejusiune, prin care ultimul s-a angajat să răspundă personal pentru creditele contractate de SRL "CATOL LUX".

De asemenea, conform contractului de credit nr. 845-1683 încheiat la 13 noiembrie 2017 între BC "ENERGBANK" SA şi SRL "CATOL LUX", ultima a primit în credit 400 000 euro şi 180 000 dolari SUA, pe termen de 3 ani, adică până la 13 noiembrie 2020.

Pentru garantarea executării contractului de credit, Ţaran Dumitru, asociat cu o cotă parte de 25% la acel moment, s-a obligat ca fidejusor. În aceeași zi, BC "ENERGBANK" SA și Ţaran Dumitru au încheiat un contract de fidejusiune, prin care ultimul s-a obligat să răspundă personal pentru creditele contractate de SRL "CATOL LUX".

În iulie - august 2018, când asociații au decis separarea afacerii SRL "CATOL LUX", între Ţaran Dumitru şi Ţaran Igor au avut loc primele discuții cu privire la creditele contractate de la BC "ENERGBANK" SA, pe care urma să le folosească în continuare SRL "CATOL LUX", fără foloase pentru Ţaran Dumitru sau compania sa SRL "AMID AUTO", chiar dacă Ţaran Dumitru a garantat creditele cu patrimoniul său.

În virtutea calității de garant al creditelor primite de SRL "CATOL LUX", Ţaran Dumitru nu putea contracta credite pentru sine sau afacerea sa, fiind limitat în posibilități de a-şi dezvolta afacerea, lucru discutat între părți şi bine-știut de Ţaran Igor.

Astfel, Ţaran Dumitru a solicitat o compensație pentru prestația sa de garant, care nu putea fi inclusă în actele oficiale de reorganizare a SRL "CATOL LUX". Ţaran Igor a refuzat acordarea compensației imediate şi în cuantum fix invocând că după separarea patrimoniului SRL "CATOL LUX" urmează restructurarea și destabilizarea activității comerciale, afectarea stocurilor de mărfuri prognozate pentru import, comenzile, clienții şi relațiile de comerț cu aceștia.

Totodată, Ţaran Igor a promis că va acorda lui Ţaran Dumitru marfă din cea importată de peste hotare la preț de sine cost sau îi va transmite bani eșalonat în sumă totală de 1 700 000 lei.

Decizia lui Ţaran Igor a fost motivată prin faptul că creditele primite de la BC "ENERGBANK" SA și investite în mărfuri urmează să aducă venituri companiei sale în viitorul apropiat şi la rândul său va transmite lui Ţaran Dumitru o parte din aceste mărfuri fie echivalentul în bani. Neavând alte soluții și mizând pe buna credință din partea lui Ţaran Igor, Ţaran Dumitru a acceptat această propunere.

Tot în perioada iulie - august 2018, când se discutau condițiile separări afacerii comune SRL "CATOL LUX", Ţaran Dumitru a calculat toate datoriile care le avea Ţaran Igor faţă de acesta în virtutea unor împrumuturi pentru reparația casei de locuit, procurarea automobilului de model Porsche Cayenne din anul 2017 fie alte necesități personale.

Conform calculelor părților, datoria existentă la acel moment faţă de Ţaran Dumitru a fost apreciată la 1 000 000 lei. În această privință, Ţaran Igor i-a promis lui Ţaran Dumitru că în termen de câteva luni îi va restitui datoriile acumulate faţă de acesta.

În decembrie 2018, au apărut primele neînțelegeri între părți din motiv că SRL "CATOL LUX" nu transmitea către SRL "AMID AUTO" mijloace financiare şi marfa conform proiectului dezmembrării, bilanțului de repartiție și actului de transmitere din 30 septembrie

2018. De asemenea, Țaran Igor nu a plătit şi nu a transmis marfă conform înțelegerilor avute de până la reorganizare.

La întâlnirea din 19 decembrie 2018, Ţaran Dumitru a insistat ca Țaran Igor să îi scrie o recipisă în care să precizeze în mod cert despre toate datoriile faţă de acesta. Or, comportamentul lui Țaran Igor dădea de bănuit că nu își va executa obligațiile față de Țaran Dumitru.

Din conținutul recipisei din 19 decembrie 2018, rezultă că Țaran Igor recunoaște existența următoarelor datorii faţă de Ţaran Dumitru: 1. Transmiterea mărfii în mărime de 2 800 000 lei la preț de sine cost (conform actelor de reorganizare dintre persoanele juridice); 2. Marfă în mărime de 1 700 000 lei; și 3. Bani în numerar în valoare de 1 000 000 lei.

În următoarele luni, SRL "CATOL LUX" a transferat marfă către SRL "AMID AUTO", iar la 13 martie 2019 SRL "AMID AUTO" a acționat în judecată SRL "CATOL LUX", fiind adoptată Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 aprilie 2021 prin care s-a încasat de la SRL "CATOL LUX" în beneficiul SRL "AMID AUTO" suma totală de 1 293 111,16 lei. Datoria în această parte se referă la persoanele juridice și sunt obiect de litigiu în alt dosar civil separat.

În partea compensației pentru acordarea fidejusiunii în mărime de 1 700 000,00 lei, Ţaran Dumitru a primit de la Ţaran Igor marfă şi bani în sumă de 1 361 972,00 lei. Acest fapt, se confirmă prin copia recipisa din 21 februarie 2019, anexată la materialele cauzei. În această parte, datoria care nu a fost achitată până la moment constituie suma de 338 028,00 lei.

În partea datoriilor de împrumut Țaran Dumitru a primit de la Ţaran Igor suma de 227 312 lei (în valută străină şi în MDL), fapt confirmat prin copia recipisei din 21 februarie 2019, anexată la materialele cauzei. În această parte, datoria care nu a fost achitată până la moment constituie suma de 772 688,00 lei.

Conform recipisei semnate de Ţaran Igor, obligațiile sale, care în principiu au apărut din temeiuri diferite (fidejusiune, împrumuturi) urmează a fi recunoscute drept raporturi juridice de împrumut şi urmează a fi stinse în lumina reglementărilor de împrumut. Or, în această recipisă nu se indică cert titlul şi natura obligațiilor asumate, limitându-se la termenii de *...mă oblig să transmit..".*

La 27 mai 2022, în cadrul procedurii prealabile, avocatul Bargan Valeriu, în interesele lui Țaran Dumitru, a înaintat o somație cu propunerea de executare benevolă a obligațiilor restante. Somația a fost expediată pe toate adresele cunoscute de reclamant şi a fost recepționată de Ţaran Igor la 30 mai 2022, 31 mai 2022 şi respectiv la 09 iunie 2022, însă până în prezent, deși a expirat termenul de executare benevolă, nu au fost efectuate achitări în acest sens, fapt ce a determinat adresarea cu prezenta acțiune în justiție.

În final, reclamantul a invocat art. 9, 774, 776, 858, 1048, 1146, 1242, 1247 din Codul civil și a solicitat admiterea acțiunii și încasarea datoriei de 1 110 716,00 lei și cheltuielilor de judecată de la Țaran Igor în beneficiul lui Ţaran Dumitru.

Prin cererea de completarea a acțiunii cu pretenții accesorii, reclamantul a solicitat și încasarea dobânzii de întârziere în sumă totală de 253 547,55 lei pentru perioada 7 iunie 2022 – 11 aprilie 2023 (f.d. 5-10, 179-180, 181 Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 aprilie 2023 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reprezentantului pârâtului Ţaran Igor, avocatul Crivenco Roman, privind încetarea procesului (f.d. 177-178 Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 martie 2024 s-a admis acțiunea și s-a încasat de la Ţaran Igor în beneficiul lui Țaran Dumitru datoria de 1 110 716 lei, dobânda

de întârziere de 253 547,55 lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat de 25 000 lei și cheltuieli de traducere în mărime de 5 382 lei. (f.d. 226, 231-238, Vol. I).

La 7 martie 2024 și 17 iunie 2024, avocatul apelantului Crivenco Roman și apelantul Ţaran Igor au depus apel nemotivat și respectiv apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 6 martie 2024, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 229-230 Vol. I, 1-11 Vol. II).

În motivarea apelului, apelantul Ţaran Igor și reprezentantul apelantului, avocatul Crivenco Roman, au invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, pe care o consideră neîntemeiată și ilegală.

Apelantul a susținut că Țaran Igor nu are datorii față de Țaran Dumitru în baza recipisei din 19 decembrie 2018, care se referă la raporturile dintre persoanele juridice SRL "CATOL LUX" şi SRL "AMID AUTO", dar nu la persoanele fizice Țaran Igor și Țaran Dumitru. Astfel, nu există obligații între persoane fizice respective.

Apelantul a menționat că prima instanță a interpretat eronat recipisa din 19 decembrie 2018, considerând că aceasta creează obligații între persoane fizice, în timp ce recipisa reflectă în mod clar raporturi între două persoane juridice.

Apelantul a precizat că Țaran Igor a semnat recipisa în calitate de administrator al SRL "CATOL LUX", iar obligațiile asumate sunt în favoarea SRL "AMID AUTO", dar nu a lui Țaran Dumitru personal. Recipisa din 19 decembrie 2018 a fost reținută eronat ca un act de recunoaștere a obligației între persoanele fizice Țaran Igor și Țaran Dumitru, în timp ce aceasta se referă la tranzacțiile dintre SRL "CATOL LUX" şi SRL "AMID AUTO".

Apelantul a subliniat că între părți au avut loc tranzacții de împăcare, în special între Țaran Igor și Țaran Dumitru, care au tranșat toate litigiile anterioare referitoare la partajul afacerilor comune. Aceste tranzacții, semnate și confirmate de instanța de judecată, au fost încheiate pentru a preveni procesele legate de partajul afacerilor comune. Mai mult, prima instanță nu l-a audiat pe Țaran Dumitru pentru a clarifica circumstanțele privind pretinsul împrumut și fidejusiune.

Apelantul a relevat că prima instanță nejustificat a inversat sarcina probațiunii prin obligarea lui Țaran Igor să demonstreze că recipisa vizează raporturi dintre persoanele juridice. În contextul recipiselor și tranzacțiilor dintre SRL "CATOL LUX" şi SRL "AMID AUTO", nu există nici o dovadă că Țaran Igor ar fi avut obligații personale față de Țaran Dumitru, ceea ce indică la netemeinicia acțiunii privind încasarea sumelor (f.d. 1-11 Vol. II).

La 24 septembrie 2024, reprezentantul intimatului Ţaran Dumitru, avocatul Valeriu Bargan, a depus referință prin care a solicitat respingerea apelului, menținerea hotărârii atacate, încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 74 979,54 lei, pentru perioada 7 martie 2024 - 15 septembrie 2024 în temeiul art. 372 alin. (3) CPC și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză (f.d. 22-29 Vol. II).

Reprezentantul apelantului Ţaran Igor, avocatul Crivenco Roman, în ședința de judecată a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea înaintată de Țaran Dumitru să fie respinsă integral.

Intimatul Țaran Dumitru, reprezentant de avocatul Valeriu Bargan, în ședința de judecată a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe, pe care o consideră legală și întemeiată.

Audiind reprezentantul apelantului, reprezentantul intimatului și apreciind materialul probator din dosar în raport cu legea aplicabilă obiectului material litigios, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră că apelul este întemeiat și necesar de admis, iar hotărârea primei instanțe este neîntemeiată și pasibilă de casare integrală cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată, din motivele reținute *infra*.

În conformitate art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ consideră depus în termen apelul declarat de reprezentantul apelantului Ţaran Igor, avocatul Crivenco Roman, or, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțată la 6 martie 2024, iar apelul împotriva acesteia a fost depus pe 7 martie 2024 (f.d. 226, 229-230 Vol. I).

Conform art. 373 alin. (1), alin. (2) și alin. (5) CPC, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, instanţa de apel verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din art. 373 alin. (1), (2) și (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, pronunțând o nouă hotărâre.

La judecarea cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a stabilit următoarele circumstanțe de fapt:

La 29 iunie 2016, SRL “CATOL LUX” a contractat de la BC “ENERGBANK” SA un credit de 50 000 euro și 150 000 dolari SUA, cu scadența finală 29 iunie 2021, în condițiile contractului de credit nr. 845-1500 din 29 iunie 2016 (f.d. 35-37, 28-31 Vol. I).

Potrivit pct. 2.2. lit. c), e) din contractul de credit nr. 845-1500 din 29 iunie 2016, fidejusorii Ţaran Igor și Ţaran Dumitru au garantat executarea obligațiilor contractuale asumate de SRL “CATOL LUX” față de BC “ENERGBANK” SA.

La 13 noiembrie 2017, SRL “CATOL LUX” a contractat de la BC “ENERGBANK” SA un credit de 400 000 lei și 180 000 dolari SUA, cu scadența finală 13 noiembrie 2020, în condițiile contractului de credit nr. 845-1683 din 13 noiembrie 2017 (f.d. 23-25, 38-40 Vol. I).

Potrivit pct. 2.2. lit. d), e) din contractul de credit nr. 845-1683 din 13 noiembrie 2017, fidejusorii Ţaran Igor și Ţaran Dumitru au garantat executarea obligațiilor contractuale asumate de SRL “CATOL LUX” față de BC “ENERGBANK” SA.

La 20 septembrie 2018, asociații Ţaran Igor, cu partea socială de 75%, și Ţaran Dumitru, cu partea socială de 25%, au semnat proiectul dezmembrării prin separare a SRL “CATOL LUX” cu transmiterea drepturilor și obligațiilor separate la SRL “AMID AUTO” (f.d. 16-18 Vol. I).

La 30 septembrie 2018, SRL “CATOL LUX”, reprezentată de administratorul Ţaran Igor, și SRL “AMID AUTO”, reprezentată de administratorul Țaran Dumitru, au încheiat un act de transmitere prin care SRL “CATOL LUX” a transmis și SRL “AMID AUTO” a primit mobile în sumă de 280 873 lei, obiecte de mică valoare și scurtă durată în sumă de 26 697 lei, mărfuri în sumă de 14 949 180 lei, alte creanțe curente în sumă de 641 610 lei (f.d. 21-22 Vol. I).

Prin recipisa din 19 decembrie 2018, Țaran Igor, administrator al SRL “CATOL LUX”, cod fiscal *****, care acționează în temeiul statutului, s-a obligat să transmită la SRL “AMID AUTO”, cod fiscal *****, reprezentantă de Țaran Dumitru, care acționează în temeiul statutului, marfă în sumă de 2 800 000 lei și în sumă de 1 700 000 lei, precum și suma de 1 000 000 lei sub formă de numerar (f.d. 12, 61 Vol. I).

Prin recipisa din 21 februarie 2019, la data întocmirii acesteia, Țaran Dumitru, angajat la SRL “AMID AUTO”, născut la 09 aprilie 1981, a primit de la Ţaran Igor diferența de datorie în sumă de 1 401 10,87 lei în marfă, suma de 1 361 972 lei în mijloace fixe și suma de 227 312 lei sub formă de numerar (f.d. 14 Vol.I).

La 10 iunie 2019, Ţaran Igor și Țaran Dumitru au încheiat o tranzacție, în temeiul Legii cu privire la mediere, contrasemnată de mediatorul Veaceslav Nemerenco, prin care au convenit ca Ţaran Igor să achite lui Țaran Dumitru suma de 1 398 899 lei, suma de 398 027 lei și suma de 363 351 lei, cu titlu de marfă netransmisă din afacerile comune ale părților (f.d. 118-120 Vol. I).

La 20 iunie 2019, SRL “AMID AUTO” și SRL “CATOL LUX” au încheiat o tranzacție în temeiul Legii cu privire la mediere, contrasemnată de mediatorul Veaceslav Nemerenco, prin care au convenit ca SRL “CATOL LUX” să execute în favoarea SRL “AMID AUTO” obligațiile rezultate din bilanțul de repartiție din 30 septembrie 2018 și anume transmiterea mărfii în sumă de 1 985 365,94 lei și plata altor creanțe în sumă de 641 610 lei (f.d. 105-107 Vol. I).

La 22 decembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin încheiere a confirmat tranzacția din 10 iunie 2019, încheiată între Ţaran Igor și Ţaran Dumitru (f.d. 124-132, Vol. I).

La 18 martie 2021, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a respins recursul declarat de Ţaran Igor și a menținut încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 22 decembrie 2020 (f.d.133-147 Vol. I).

La 23 august 2021, Țaran Dumitru și Ţaran Igor au încheiat o tranzacție de împăcare în procedura de executare, prin care au convenit modalitatea de executare a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 22 decembrie 2020 și anume prin achitarea sumei de 660 732,30 lei de către Ţaran Igor în beneficiul lui Țaran Dumitru și asumarea cheltuielilor de executare de către Ţaran Igor (f.d. 148-149 Vol. I).

La 23 august 2021, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu a întocmit un proces-verbal de confirmare a tranzacției în cadrul procedurii de executare, prin care a confirmat tranzacție de împăcare încheiată la 23 august 2021 între Ţaran Igor și Țaran Dumitru (f.d. 150-152 Vol. I).

La 23 august 2021, SRL “CATOL LUX” a transferat către Țaran Dumitru suma în mărime de 632 732,30 lei în temeiul tranzacției de împăcare din 23 august 2021 (f.d. 153 Vol. I).

La 24 august 2021, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu a emis o încheiere de încetare a procedurii de executare a documentului executoriu emis în baza încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 22 decembrie 2020, din motivul executării integrale a documentului executoriu respectiv de către debitor (f.d. 155 Vol. I).

La 30 mai 2022, la 31 mai 2022 și la 9 iunie 2022, Țaran Igor a recepționat de la reprezentantul lui Țaran Dumitru, avocatul Valeriu Bargan, o somație de achitare a datoriei restante în sumă de 1 110 716 lei sau expedierea originalului recipisei din 21 februarie 2019 (f.d. 57, verso Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 aprilie 2021, s-a admis parțial acțiunea înaintată de SRL "AMID AUTO" către SRL "CATOL LUX" privind încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată. S-au încasat de la SRL "CATOL LUX" în beneficiul SRL "AMID AUTO" suma rezultată din bilanțul de repartiție din 30 septembrie 2018 în mărime de 233 111,16 lei, ce constituie contravaloarea mărfi, suma de 641 610 lei cu titlu de alte creanțe, suma de 358 390 lei cu titlu de capital social, taxa de stat în mărime de 50 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei. În rest, s-a respins acțiunea (f.d. 93-103 Vol. I).

La 26 octombrie 2022, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu a emis o încheiere de încetare a procedurii de executare a documentului executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 aprilie 2021, în legătură cu executarea integrală a documentului executoriu respectiv de către debitorul SRL "CATOL LUX" (f.d. 104 Vol. I).

La 30 august 2022, Țaran Dumitru a depus cerere de chemare în judecată către Țaran Igor cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, completată la 18 aprilie 2023 cu cerința privind încasarea dobânzii de întârziere (f.d. 5-10, 179-180 Vol. I).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, a pronunțat o hotărâre de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d. 226, 231-238 Vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, apelantul Țaran Igor și reprezentantul apelantului, avocatul Crivenco Roman, au declarat apel în care au invocat argumentele reținute *supra* (f.d. 229-230 Vol. I, 1-11 Vol. II).

Conform art. 7 alin. (1)-(4) Cod civil, în redacția din 1 martie 2019, Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel. În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Respectiv, drepturile materiale revendicate prin acțiunea înaintată de reclamantul Țaran Dumitru în temeiul recipiselor din 19 decembrie 2018 și 21 februarie 2019 sunt guvernate de Codul civil în redacția de până la 1 martie 2019.

Conform art. 8 alin. (1) din Codul civil, în redacția din 12 decembrie 2018 și 14 februarie 2019, Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile.

Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, în aceeași redacție, Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Potrivit art. 572 alin. (1) din Codul civil, în redacția prenotată, Temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

În baza stării de fapt constatate și normelor de drept material citate, Colegiul civil conchide că prima instanță a examinat cauza superficial, a încălcat normele drept material și normele de drept procesual, a formulat concluzii contrare circumstanțelor de fapt ale cauzei și în consecință a pronunțat o hotărâre arbitrară. În virtutea caracterului devolutiv al apelului, Colegiul civil reține următoarele:

Cu privire la cerința privind încasarea pretinsei datorii în mărime de 1 110 716 lei în temeiul recipisei din 19 decembrie 2018, Colegiul civil reține că soluția primei instanțe este greșită din cauza aprecierii eronate a probelor din dosar și aplicării eronate a normelor de drept material.

În acest context, prima instanță a stabilit greșit subiecții raportorului juridic obligațional născut în temeiul recipisei din 19 decembrie 2018. De fapt, subiecții raportului juridic respectiv sunt SRL "CATOL LUX" și SRL "AMID AUTO", reprezentate de către administratorii statutari Țaran Igor și respectiv Țaran Dumitru, în temeiul statutului societății corespunzătoare.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că prestațiile consemnate în recipisa din 19 decembrie 2018 reprezintă o consecință legală a procesului de reorganizare prin dezmembrare (separare) a unei părți din patrimoniul SRL "CATOL LUX" și transmiterea acesteia către SRL "AMID AUTO" în conformitate cu proiectul dezmembrării și actul de transmitere, încheiate între SRL "CATOL LUX" și SRL "AMID AUTO", reprezentate de administratorii Țaran Igor și respectiv Țaran Dumitru (f.d. 16-18, 21-22 Vol. I).

Totodată, Colegiul civil relevă că din materialele cauzei nu rezultă obligația lui Țaran Igor de garanta sau executa angajamentele asumate de SRL "CATOL LUX" față de SRL "AMID AUTO" în temeiul recipisei din 19 decembrie 2018. Mai mult, la întocmirea recipisei respective Țaran Igor nu figurează ca titular de drepturi sau obligații materiale, dar acționează în calitate de reprezentant al SRL "CATOL LUX".

Similar, la întocmirea recipisei din 19 decembrie 2018, Țaran Dumitru nu figurează ca titular de drepturi sau obligații materiale, dar acționează în calitate de reprezentant al SRL "AMID AUTO", iar prin efectul recipisei din 19 decembrie 2018 nu s-a născut nici o prestație în favoarea lui Țaran Dumitru, dar numai în beneficiul SRL "AMID AUTO" și doar din contul SRL "CATOL LUX".

Din perspectiva aplicării normelor de drept material, prima instanță a încălcat prevederile art. 572 alin. (1) Cod civil. Or, prin soluția dată de prima instanță, Țaran Igor a fost obligat la executare în favoarea lui Țaran Dumitru fără ca recipisa din 19 decembrie 2018 să constituie o astfel de obligație în sarcina lui Țaran Igor față de Țaran Dumitru.

Prin urmare, în partea pretenției principale privind încasarea pretinsei datorii de la Țaran Igor în favoarea lui Țaran Dumitru în baza recipisei din 19 decembrie 2018, hotărârea primei instanțe este vădit arbitrară întrucât aceasta nu are temei legal, nici suport probator, în justificarea soluției de admitere în acest capăt de cerere.

Respingerea pretenției principale constituie temei pentru respingerea pretențiilor accesorii formulate de reclamantul Țaran Dumitru sub forma dobânzilor de întârziere și cheltuielilor de judecată. Așadar, netemeinicia pretenției de bază privind încasarea pretinsei datorii în mărime de 1 110 716 lei de la Țaran Igor în favoarea lui Țaran Dumitru indică asupra netemeiniciei cerințelor accesorii privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 253 547,55 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Cu referire la recipisa din 21 februarie 2019, Colegiul civil reține că aceasta a fost scrisă și semnată exclusiv de către Țaran Dumitru, iar astfel aceasta nu reflectă o manifestare de voință din partea lui Țaran Igor cu privire la asumarea de obligații pecuniare sau de altă natură față de Țaran Dumitru sau oricare alte persoane.

În consecință, prima instanță absolut eronat a reținut recipisa din 21 februarie 2019 ca probă concludentă a existenței raportului juridic obligațional dintre Țaran Igor și Țaran Dumitru. Or, în realitate, un astfel de raport juridic nu a fost dovedit și nici nu rezultă din înscrisurile anexate la dosar și cercetare în ordine de apel.

Din cauza aprecierii arbitrare a situației de fapt din dosar, prima instanță a determinat și aplicat greșit normele de drept materiale prevăzute la art. art. 199, 206, 207, 210, 512, 513, 514, 572, 602, 700, 867, 901, 902 din Codul civil.

În acord cu circumstanțele de fapt constatate, Colegiul civil reiterează că între Țaran Igor și Țaran Dumitru, în limitele înscrisurilor din dosar, nu se atestă nici un raport juridic obligațional care ar justifica pretențiile înaintate la caz de către Țaran Dumitru împotriva lui Țaran Igor.

Cu referire la cererea intimatului Țaran Dumitru, întemeiată pe art. 372 alin. (3) CPC, privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 74 979,54 lei, pentru perioada 7 martie 2024 - 15 septembrie 2024, Colegiul civil relevă că această cerere este neîntemeiată și urmează să fie respinsă în contextul și în consecința admiterii cererii de apel, casării hotărârii primei instanțe și respingerii acțiunii privind încasarea datoriei ce constituie baza de calcul a dobânzii de întârziere revendicate în ordine de apel de către intimatul Țaran Dumitru.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) și (3) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (3) Prevederile alin. (1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.

Așadar, având în vedere că Țaran Dumitru este partea care a pierdut procesul și acțiunea acestuia a fost respinsă integral, iar Țaran Igor este partea care a câștigat procesul, Colegiul civil consideră necesar să compenseze integral lui Țaran Igor, la cerere, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitate la depunerea cererii de apel în sumă de 21 250 lei (f.d. 13 Vol. II).

Pentru aceste motive, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia că apelul declarat de Țaran Igor este întemeiat și necesar de admis, iar hotărârea primei instanțe este neîntemeiată și pasibilă de casare integrală cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată înaintată de Țaran Dumitru către Țaran Igor cu privire la încasarea datoriei, dobânzii legale de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) și art. art. 389-390 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de Țaran Igor, reprezentat de avocatul Crivenco Roman.

Se casează hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 06 martie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Țaran Dumitru împotriva lui Țaran Igor, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Țaran Dumitru împotriva lui Țaran Igor, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Țaran Dumitru în beneficiul lui Țaran Igor taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 21 250 lei (douăzeci și una mii două sute cincizeci lei).

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul Anton Marina

Judecătorii Cașcaval Andrei

Cojocaru Olga